

3. Обов'язкові компоненти ОП

3.1. Назва. Основи філософських знань

3.2. Шифр. ОК-01

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. III

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Савлук Л. І., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання: формування наукового світогляду; формування філософської культури мислення та пізнання; набуття навичок науково-філософського аналізу; набуття навичок духовного самовдосконалення; свідоме застосування в професійній діяльності філософської методології та знань; виховання творчої особистості, яка має високий рівень культури, громадянську відповідальність, національну гідність, патріотизм; виховання активної життєвої позиції.

3.8. Обов'язкова попередня навчальна дисципліна. «Історія України».

3.9. Зміст. Місце філософії в самопізнанні людини. Основні джерела філософії. Філософія в системі культури. Філософія Стародавнього світу. Філософія європейського середньовіччя та епохи Відродження. Філософія Нового часу. Філософія XIX – XX століть. Філософська думка в Україні. Філософський аналіз суспільства. Проблема буття у філософії. Духовний вимір людського буття. Основи філософського вчення про розвиток. Основний зміст пізнавальної діяльності. Філософська концепція людини. Цінності в житті людини і суспільства.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Основи філософських знань. Підручник/ За ред. В.А. Буслинського. – Львів: Новий світ – 2000, 2009.- 352 с.
2. Петрушенко В.Л. Основи філософських знань: Курс лекцій. Навчальний посібник. - Львів: Новий світ – 2000; 2008, 2012. – 296 с.
3. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій. Навчальний посібник.-К: Каравела; Львів: Новий світ-2000, 2008/ 2012. - 448 с.
4. Філософія : Навчальний посібник/За ред. І.Ф.Надольного – К.: Вікар, 2008. – 457 с.
5. Філософія: Підручник для вищої школи. – Харків: Прапор, 2010. – 736 с.
6. Філософія: Природа, проблематика, класичні розділи: Навч. посіб. /За ред. Г.І. Волинки. – К.: Каравела, 2011. – 368 с.
7. Щерба С.П., Загляда О.А. Філософія: підручник.-К: Кондор, 2011, 548 с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методик навчання з використанням інноваційних технологій:

- мультимедійні лекції (тематичні, проблемні, дискусійні тощо);
- семінарські та практичні заняття (конференції, тренінги, вирішення ситуаційних завдань, робота в групах тощо).

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне опитування, перевірка завдань срс, тестування з використанням КТ);
- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Культурологія

3.2. Шифр. ОК-02

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. I

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Павлюк Л.Д., викладач-спеціаліст 1 категорії.

3.7. Результат навчання. Формування системи знань про закономірності історико-культурного процесу, основні досягнення світової і вітчизняної культури, засвоєння загальнолюдських та національних культурних цінностей, збагачення духовного світу, формування моральних і естетичних потреб та здатності зберігати і охороняти культурні надбання України.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Історія України», «Всесвітня історія»

3.9. Зміст. Поняття, структура та функції культури. Культура та цивілізації. Походження та головні етапи розвитку культури. Первісна культура. Культура Античності. Культура Середньовіччя. Культура епохи Відродження та Просвітництва. Європейська культура XIX – XX ст.. Культура східних слов'ян. Культура Київської Русі. Українська культура XIV – XVII ст.. Українська культура XVIII – XIX ст. Українська культура XX ст.. Національна культура в сучасній Україні. Єдність і взаємозалежність світової та національної культур.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Бокань В.А. Історія культури України: Навч. посібн. – К.: МАУП, 2007 – 250 с.
2. Греченко В.А, Чорний І.В. Світова та українська культура: довідник для школярів та студентів / В.А. Греченко, І.В. Чорний – К.: Літера ЛТД, 2009. - 414с.
3. Лекції з історії світової та вітчизняної культури / За ред А.Яртіся – Львів: Світ, - 2005. -567 с.;– К.Центр учбової літератури, 2009. – 392с.
4. Культурологія (Гриценко Т.Б., Гриценко С.П., Кондратюк А.Ю.) за ред. Т.Б. Гриценко. – 2-ге вид. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 392 с.
5. Культурологія: теорія та історія культури: Навч. посібник. / За ред. І.І.Тюрменко- К.: Центр учбової. літ-ри , 2012. - 367 с.
6. Основи культурології: Навч. Посіб. / За ред. Л.О. Сандюк та Н.В. Шубелки. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 400с. 7. Шейко В.М. Історія української культури: навч. посібн. / В.М. Шейко, В.Я. Білоцерківський. – 3-те вид. – К.: Знання, 2011. – 271 с.

3.11. Методи навчання. Лекційні, семінарські заняття з використанням мультимедійних засобів.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне опитування, тестування);
- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Українська мова (за проф. спрямуванням)

3.2. Шифр. ОК-3

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. VI

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПБ лектора, науковий ступінь, посада. Бабійчук І. В., викладач-спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Підвищення загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетенції студентів, практичне оволодіння теоретичними основами офіційно-ділового, наукового стилів, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні. Удосконалення вмінь роботи з різними видами словників, збагачення словникового запасу термінологічною, фаховою лексикою, складання текстів фахової документації.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Українська мова» рівня повної загальної середньої освіти.

3.9. Зміст. основні вимоги до мовлення, особливості професійного спілкування, мовленнєвий етикет спілкування. Лексичні, морфологічні, синтаксичні норми сучасної української мови в професійному спілкуванні. Складання професійних документів..

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Мацько Л.І. Кравець Л.В. Культура українського фахового мовлення. Навч. Посіб. – К.: ВЦ "Академія", 2007. – 360 с.
2. Український правопис/ НАН України, Інститут мовознавства імені О.О.Потебні: Інститут української мови – стереотип. Вид. – К.: Наукова думка, 2008. – 240 с.
3. Шевчук С.В.Ділове мовлення для державних службовців: Навчальний посібник. – К.: Арій, 2008. – 424 с.
4. Шевчук С.В.Українське ділове мовлення: модульний курс - К.,2008.448с.
5. Шевчук С.В., Кабиш О.О. Практикум з українського ділового мовлення: Навчальний посібник. – К.: Арій. 2008. – 160 с.
6. ДСТУ 3966-2009. Термінологічна робота. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять. – Чинний з 01.04.2010. – К. : Держстандарт України, 2009. – 35 с.
7. ДСТУ 3582-97. Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила. – К. : Держстандарт України, 1998. – 26 с.
8. ДСТУ 3843-99. Державна уніфікована система документації. Основні положення. – К. : Держстандарт України, 2000. – 7 с.

9. ДСТУ 3844-99. Державна уніфікована система документації. Формуляр-зразок. Вимоги до побудови. – К. : Держстандарт України, 2000. – 8 с.
10. ДСТУ 4163–2003. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів. – К. : Держстандарт України, 2003. – 28 с.
11. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис.
12. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. – К. : Держстандарт України, 2006.- 64 с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: - лекції (тематичні, проблемні, лекції-дискусії); - практичні заняття (дискусії, презентації, робота в групах).

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, тестування, контрольні роботи);
- підсумковий контроль (усний екзамен). Оцінювання знань студентів здійснюється за «5»-бальною шкалою.

3.13. Мова навчання. Українська

3.1. Назва. Іноземна мова (за проф. спрямуванням)

3.2. Шифр. ОК-4

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. V, VI

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 6

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Англ. / Нім. Губрій Н.М., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії; Побірська І.В., викладач-спеціаліст I категорії, Радудік О.Є., викладач-спеціаліст I категорії,

3.7. Результати навчання. Задоволення освітніх інтересів особистості та розвиток таких компетенцій: формування необхідного рівня знань та набуття практичних навичок ділового спілкування, читання та перекладу оригінальної іншомовної літератури з фаху, написання анотації / реферату / ділового листа, роботи з комерційною документацією. Програма курсу розрахована на досягнення РЗМ В2.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Іноземна мова».

3.9. Зміст. Формування тематичного словника торгівлі, економіки і бізнесу. Теми товарознавчого характеру: Професійна характеристика товарознавця, кваліфікаційні вимоги, обов'язки, кар'єрні можливості, актуальність професії. Товари, їх види, характеристика. Життєвий цикл товару. Торговельна марка товару. Ціна, ціноутворення, націнка. Види продуктів. Харчування. Харчова та споживча цінність продуктів. Продовольчі товари. Псування їжі. Методи зберігання продуктів. Генетично модифікована їжа. Види непродовольчих товарів. Типи торговельних закладів. Супермаркет. Універмаг. Найвідоміші торгові марки та магазини світу. Товарознавча характеристика товару. Пакування та маркування. Зберігання товару. Канали розповсюдження товарів. Логістика, операції транспортування. Захист прав

споживачів. Психологія покупця. Види торгівлі. Оптова торгівля. Роздрібна торгівля. Інтернет-торгівля. Реклама, види реклами. Теми загальнооекономічного характеру: Типи підприємств. Доходи та витрати підприємства. Ринок, види ринків. Економічне зростання. Інфляція. Основи маркетингу. Маркетинговий мікс. Маркетингове середовище. Основи менеджменту. Функції менеджменту. Етика бізнесу в роботі менеджера. Стилi керівництва. Оподаткування. Види податків. Історія появи податків. Бухгалтерський облік. Фінансова звітність. Фонетичні норми англійської мови.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Зоценко Л.А. Англійська мова для товарознавців = English for Commodity Experts : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Л.А. Зоценко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 332с.
2. Зоценко Л.А., Уханова Л.С., Жеронкіна О.Л. English for Experts in Commodity Science: Навч. посіб. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – 2004. – 173с
3. Зоценко Л.А. English of Food Science and Commercial Activity: Навч. посіб. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 216с.
4. Кухарська В.Б. Англійська мова для студентів харчових спеціальностей: Навчально-методичний посібник. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К.: Фірма «ІНКОС», 2012. – 352с.
5. Орлик Л.С., Розум А.П. English for Economists: For extra-mural students: Навч. посіб. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2004. – 129с.
6. Рудешко Є.В. Англійська мова комерційної діяльності: Навч. посібник. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 205с.

3.11. Методи навчання. Практичні заняття, самостійна робота. Інтерактивні методи та технології викладання, комп'ютерне тестування.

3.12. Методи оцінювання: - поточний контроль (опитування, тестування, контрольні роботи), (залік).

3.13. Мова навчання. Англійська, німецька.

3.1. Назва. Основи правознавства

3.2. Шифр. ОК-5

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. II

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 4,5

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Шмалій Л.І. викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Формування правової культури, що включає усвідомлення закону як найвищого регулювання взаємовідносин громадян і держави.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Право» рівня повної загальної середньої освіти.

3.9. Зміст. Основи теорії держави, загальне поняття права, норми права. Джерела, система та реалізація права. Поняття законності та правопорядку. Правопорушення та юридична відповідальність.

Поняття цивільного права та цивільно-правових відносин; цивільноправові угоди, представництво в цивільному праві, зобов'язальне право. Шлюбно-сімейне законодавство. Адміністративна відповідальність та інші заходи адміністративного примусу. Загальне поняття кримінального права та кримінальної відповідальності. Поняття трудового права. Трудові права та обов'язки. Трудовий договір. Робочий час. Трудова дисципліна. Дисциплінарна відповідальність.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Правознавство. Підручник (під ред. В.В. Копейчинкова). - К-Х.: Юринком Інтер- Фоліо, 2009. - 725 с.

2. Право соціального забезпечення в Україні. / Б.С. Сличинський, І.В.Зубов та ін..- К.: Юридична книга, 2008

3. Гладун З. С. Основи конституційного права. Астон, 2008..

4. Конституційне право України. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. За ред. Ю.М. Тодика- К.: Видавничий Дім «ІнЮре», 2009 - 544 с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: - лекції (оглядова/ тематична/ проблемна/ лекція-консультація/ лекціяконференція); - семінарські, практичні заняття (тренінг/презентація/дискусія/), самостійна робота, консультації.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування,письмові роботи, ситуаційні завдання);

- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Історія України

3.2. Шифр. ОК-6

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. III

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Шмалій Л.І. викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Формування (з позицій історичного досвіду) розуміння сутності історичних перетворень, що відбуваються в сучасній Україні, а також почуття патріотизму, історично науково обґрунтованої свідомості.

3.8. Обов'язкова попередня навчальна дисципліна. «Історія України».

3.9. Зміст. Вплив природничо-географічних факторів на розвиток історії України. Найдавніша історія України. Утворення і розвиток ранньофеодальної держави Київська Русь. Галицько-Волинське князівство. Українські землі під владою Литви та Польщі. Причина та джерела

виникнення козацтва. Запорізька Січ. Визвольна війна українського народу середини XVII століття. Утворення козацької держави. Соціально економічний та політичний розвиток України в другій половині XVII – XVIII століть. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперії у першій половині XIX століття. Початок національного Відродження. Українофіли. Політико-адміністративний статус західноукраїнських земель, виникнення українських політичних партій. Україна на початку XX століття. Українське національно-державне відродження 1917 – 1920 років. Утворення УНР. Радянська Україна в 20 – 30 роках XX ст.. Західноукраїнські землі в 20 – 30 роках XX ст.. Україна в період Другої світової війни 1939 – 1945 років. Післявоєнна відбудова і розвиток України у 1945 – 1950 роках XX ст.. Україна в умовах деєсталінізації (1953 – 1964 р.р.). Україна в середині 60 – 80х років XX ст.. Відродження незалежності України. Незалежна Україна в сучасному світі.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Багрій Д. Нарис історії України. Навчальний посібник – Київ: Феміна. 2011 – 328 с.
2. Бойко О.Д. Історія України. Підручник. – Київ: Вища школа. 2011 – 568 с.
3. Історія України: Хрестоматія: навч. посіб.: у 2 ч.- К: Альтерпрес, 2004.ч.- 1.-573 с.; ч. 2.-589 с.
4. Литвин В.М., Історія України: навч. посіб./ В.М. Литвин, В.М. Мордвінцев, А. Слюсарченко-К.: Наук. думка, 2006.-728 с.

3.11. Методи навчання. Лекції, семінарські завдання з використанням мультимедійних засобів, інноваційних технологій.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, опитування);
- підсумковий контроль (екзамен усний).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Соціологія

3.2. Шифр. ОК-7

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. IV

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПБ лектора, науковий ступінь, посада. Савлук Л. І., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Задоволення освітніх інтересів особистості та розвиток таких компетенцій: розуміння сутності суспільного життя та соціальної структури суспільства, а також навичок аналізу суспільних явищ і процесів.

3.8. Обов'язкова попередня навчальна дисципліна. Історія.

3.9. Зміст. Місце і роль соціології в системі суспільствознавства. Сучасний етап соціологічної науки. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура. Соціальні інститути та організації. Соціологія конфлікту, причини соціальних конфліктів, їх класифікація, механізм, структура та функції. Шляхи гармонізації суспільних відносин в

українському суспільстві. Соціальні процеси. Соціологічні концепції релігії. Методика організації конкретних соціологічних досліджень. Економічна соціологія. Соціологія менеджменту та праці. Політична соціологія. Соціологія особливості. Молодіжна субкультура. Соціологія сім'ї. Демографічна ситуація в Україні. Соціологія гуманітарної сфери. Науковий прогрес та його соціальні наслідки.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Піча В.М. Соціологія: Підручник. – К.: Каравела, 2007/2009/2013. – 280с.
2. Практикум з соціології: Навч. пос. / За ред.. В.М.Пічі. – Львів: Новий світ – 2000, 2008, 2011. – 368с.
3. Соціологія: Підручник / За ред. В.Г. Городяненка – К.: Академія, 2010. – 560с.
4. Соціологія. Терміни, поняття, персоналії: Навч. словник – довідник. / За ред. В.М.Пічі. – К.: Каравела, Львів: Новий світ – 2000, 2007. – 480с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методик навчання з використанням інноваційних технологій: - мультимедійні лекції (тематичні, проблемні, дискусійні тощо); - семінарські та практичні заняття (конференції, тренінги, вирішення ситуаційних завдань, робота в групах, дослідницькі міні-проекти тощо).

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне опитування, перевірка завдань срс, тестування з використанням КТ);
- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Інформатика та комп'ютерна техніка

3.2. Шифр. ОК-8

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4 Семестр. III

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Вітюк А.М., викладач-спеціаліст I категорії.

3.7. Результати навчання: Задоволення освітніх інтересів особистості і розвиток таких компетенцій: необхідного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичках роботи на ПК, використання сучасних інформаційних технологій.

3.8. Обов'язкова попередня навчальна дисципліна. «Інформатика».

3.9. Зміст. Інформаційні технології, їх роль і місце у сучасному суспільстві. Програмне забезпечення сучасних інформаційних систем в економіці та тенденції його розвитку. Архітектура та принципи функціонування ПК. Технологія роботи у середовищі графічної операційної системи Windows 95, 98. Технологія створення, редагування та показу презентацій засобами програми PowerPoint. Формалізація та алгоритмізація обчислювальних процесів. Основи побудови локальних комп'ютерних мереж і їх місце у сучасних інформаційних системах, мережеві засоби Windows. Технологія

створення, редагування та форматування електронних таблиць і діаграм, а також математична обробка й аналіз даних у середовищі MS Excel. Технологія створення, редагування та форматування текстових документів засобами MS Word. Інформаційні системи в економіці та можливість їх побудови засобами сучасних СУБД. Поняття бази даних, технологія проектування, структури бази даних, а також редагування та корегування основних об'єктів СУБД Access. Основи програмування, автоматизація робочих процесів у середовищі MS Excel, а також у середовищі Access засобами мови високого рівня Visual Basic for Application. Інтерфейс користувача та технологія роботи у мережі Internet.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Баженов В.А., Лізунов П.П. та ін. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник. – К.: Каравелла, 2012. – 640с..
2. Гаєвський О.Ю. Інформатика: 7-11 кл.: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2008. – 512 с..
3. Глинський Я.М. Інформатика: 10-11 класи: Навч.посіб.: У 2 ч. – ч. 1. Інформаційні технології: 8-ме вид. Львів: СПД Глинський, 2008. 264 с..
4. Глинський Я.М. Інформатика: 10-11 класи: Навч.посіб.: У 2 ч. – ч. 2. Інформаційні технології: 8-ме вид. Львів: СПД Глинський, 2008. 264 с..
5. Гуржій А. М., Поворознюк Н. І., Самсонов В. В. Інформатика та інформаційні технології. - Х. : Компанія СМІТ, 2003. - 352с..
6. Дибкова Л. М. Інформатика і комп'ютерна техніка. - К. : Академвидав, 2005. - 416с..
7. Руденко В. Д., Макарчук О. М. “Практичний курс інформатики”, К., 2001 р. 250с..
8. Ярмуш О.В., Редько М.М. Інформатика і комп'ютерна техніка: Навч. посібник. – К.: Вища освіта, 2006. – 359 с..

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інновацій:

- лекції (оглядові, тематичні, лекції-конференції).
- лабораторні заняття (презентації, дискусії, робота в підгрупах, моделювання ситуації).

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка індивідуальних завдань);
- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Економічна теорія

3.2. Шифр. ОК-9

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. III

3.5. Кількість кредитів ЕКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Тимошенко Н.М , викладач-спеціаліст першої категорії.

3.7. Результати навчання. Задоволення освітніх інтересів особистості та розвиток таких компетенцій: формування економічної культури мислення та пізнання економічних відносин суспільства; формування економічних знань з основних концепцій та категорій, закономірностей та механізмів функціонування ринкової економіки; комплексного уявлення про функціонування економіки як на загальнодержавному рівні, так і на рівні підприємства, домашнього господарства.

3.8. Обов'язкова попередня навчальна дисципліна. «Людина і світ».

3.9. Зміст. Предмет і метод економічної теорії. Економічні потреби суспільства. Економічна система суспільства. Відносини власності. Закономірності та особливості розвитку перехідних економік. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція. Теорія грошей. Ринкова економіка: сутність, функції і структура. Суб'єкти ринкової економіки. Капітал як економічна категорія і чинник виробництва. Обіг капіталу. Інфраструктура ринку і капітал сфери обігу. Монополія та конкуренція в ринковій перехідній економіці. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки. Теоретичні аспекти ринкової трансформації економіки України. Держава та її економічні функції у трансформаційній економіці. Економічне відтворення та економічний розвиток. Циклічні коливання в економіці. Доходи: джерела та розподіл. Зайнятість і відтворення робочої сили. Інтернаціоналізація господарського життя і світовий ринок. Глобалізація світогосподарських зв'язків і загальноцивілізаційні проблеми людства.

3.10. Рекомендовані джерела.

1. Базилевич В.Д. Економічна теорія. Політекономія: Підручник – К: Знання, 2015 – 637 с.
2. Гальчинський А.С. Ещенко Л.С., Палкін Ю.І. Основи економічної теорії, підручник. – К.: Вища школа, 2015 – 471 с.
3. Мочерний С.А. Основи економічних знань, К.: АУ «Академія», 2015 – 304 с.
4. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник, Т.Н. Климко, А.П. Нестеренко.- 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Вища школа – Знання, 2014 – 473 с.
5. Основи економічної теорії: Підручник за ред.. С.А. Мочерного. – Тернопіль: АТ «Тарнекс», 2014 – 668 с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні, оглядові);
- семінарські заняття (дискусії, моделювання ситуацій).

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне та письмове опитування, тестування, перевірка конспектів, презентацій, ситуаційних завдань);
- підсумковий контроль (залік).

3.1. Назва. Вища математика

3.2. Шифр. ОК-10

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. V

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Савенко М.А., викладач-спеціаліст II категорії, Сачок В.М., викладач-спеціаліст II категорії.

3.7. Результати навчання. Задоволення освітніх інтересів особистості та розвиток таких компетенцій: формування навичок побудови та дослідження прикладних задач (наприклад, побудови економіко-математичних моделей в економіці та підприємстві); розвиток у студентів логічного та абстрактного мислення; вміння використати необхідні математичні знання для вивчення спеціальних дисциплін та розв'язання теоретичних і практичних задач економіки та підприємництва.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Математика».

3.9. Зміст. Елементи лінійної алгебри Елементи векторної алгебри та аналітичної геометрії. Вступ до математичного аналізу. Диференціальне числення функції однієї змінної. Функції багатьох змінних. Інтегральне числення функції однієї змінної. Диференціальні рівняння.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Лавренчук В.П., Настасієв П.П., Мартинюк О.В., Кондур О.С. Вища математика. Загальний курс. Частина 1. Лінійна алгебра й аналітична геометрія: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – XXI, 2010.

2. Демчишин О.І., Шелестовський Б.Г. Вища математика: Навчальний посібник. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010.

3. І.І.Литвин, О.І.Конончук, Г.О.Желізняк. Вища математика. – К.: Київ «Центр учбової літератури», 2009.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

лекції (тематичні, оглядові, лекції-дискусії);

практичні заняття (робота в парах, презентації, демонстрації математичного моделювання).

3.12. Методи оцінювання:

поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування);

підсумковий контроль (екзамен).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Основи психології

3.2. Шифр. ОК-11

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. I

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Дудник Л.В., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Знання психологічної характеристики психічних пізнавальних процесів, властивостей, станів та утворень; основних закономірностей функціонування психічних пізнавальних процесів;

закономірності формування і розвитку особистості; психологічні концепції та основні компоненти теорії діяльності. Уміння застосовувати категоріальний апарат психології в системі професійного навчання і практичній діяльності; враховувати основні психічні, соціальнопсихологічні та психофізіологічні прояви особистості; сприймати науково обґрунтовану психологічну інтерпретацію структурних елементів психіки особистості; усвідомлювати власну психічну сферу; аналізувати різні види діяльності; пізнавати рівень розвитку психічних пізнавальних процесів в особистості.

3.8. Обов'язкова попередня навчальна дисципліна. «Біологія».

3.9. Зміст. Психологія як наука та її зв'язок з іншими науками. Психіка людини, її сутність і функції. Психологія особи. Можливості розвитку і саморозвитку особистості, задатки та здібності. Особливості професійної діяльності в галузі: працездатність, режим праці та відпочинку, мотивація праці. Психологічний та етичний зміст професійного спрямування, ефективність спілкування. Теорія взаємовідносин у групі. Взаємини та ставлення.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навч. посібник. – К.: Академвидав, 2013. – 360с.

2. Психологія: Підручник / Ю.Л. Трофімов, В.В.Рибалка та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова.- 3-тє видання – К.: Либідь, 2012. – 560 с.

3. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2014. – 380 с.

4. Цимбалюк І.М., Яницька О. Ю. Загальна психологія. Модульнорейтинговий курс для студентів вищих навчальних закладів. – К.: ВД «Професіонал», 2013.- 304 с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядові, тематичні, проблемні, лекції-конференції, лекції-дискусії);

Нормативна

Нормативна

- практичні заняття (тренінги, презентації, дискусії, робота в малих групах, моделювання ситуацій, кейс-стаді).

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування усне/письмове опитування; вправи/ситуаційні завдання та ін..)

- підсумковий контроль (залік).

13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва дисципліни. Безпека життєдіяльності і основи охорони праці

3.2. Шифр. ОК-12

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. IV

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПБ лектора, науковий ступінь, посада. Захарчук М.С., викладач-спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Основні причини виникнення проблеми безпеки життєдіяльності; актуальність проблем безпеки життєдіяльності на сучасному етапі; загальні причини зростання рівня небезпек; негативні процеси в Україні з точки зору безпеки життєдіяльності; міжнародне співробітництво щодо підвищення рівня техногенно-екологічної безпеки людини; мету, об'єкт та завдання курсу "Безпека життєдіяльності"; формування вміння створювати безпечні умови праці для збереження здоров'я та матеріальних цінностей; організація практичної роботи на виробництві з урахуванням вимог, що забезпечують виконання законодавчих положень і вимог нормативно-технічної документації, безпеку технологічних процесів експлуатації устаткування, пожежну профілактику.

3.8. Обовязкова попередня навчальна дисципліна. «Захист Вітчизни», «Основи екології».

3.9. Зміст. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційнонебезпечних об'єктах. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Реакція та поведінка населення у НС. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційнофункціональна структура захисту населення та АТО у НС. Управління силами та засобами ОГ під час НС. Законодавча та нормативна база з питань охорони праці. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Безпека при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт та застосуванні підйомно-транспортної техніки. Електронезбезпека. Пожежна безпека. Оцінювання об'єктів щодо їх вибухонебезпеки. Концептуальні засади забезпечення пожежної безпеки об'єкта. Евакуація людей. Засоби гасіння та виявлення пожеж.

3.10. Рекомендована література:

1. Бедрій Я. Л. Безпека життєдіяльності : навч. посібн. / Я. Л. Бедрій. – К. : Кондор, 2009. – 286 с.

2. Яремко З.М. Безпека життєдіяльності: короткий виклад та засоби контролю знань. Навчальний посібник / Яремко З.М., Муць І.Р., Галаджун Я.В. – Львів. Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 284 с.

3. Березуцький В.В. Безпека життєдіяльності. Навч. посібник. / Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П., та ін.; за ред. проф. В.В. Березуцького. – Х.: Факт, 2005. – 384 с.

4. Желібо Є.П. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. / Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В.В.; за ред. Є.П. Желібо. – К.: Каравела, 2008. – 344 с.

5. Мохняк С.М. Безпека життєдіяльності. Навч. посібник. / Мохняк С.М., Дацько О.С., Козій О.І. та ін. – Львів: Видав. Львівської політехніки, 2009. – 264 с.

6. Зеркалов Д. В. Безпека життєдіяльності : навч. посібн. / Д. В. Зеркалов. – К.: Основа, 2011. – 256 с. 3.11.Методи навчання. - лекції, - практичні заняття, - семінарські заняття.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тести, опитування);

- підсумковий контроль (залік)

3.13. Мова навчання. Українська.

.

3.1. Назва. Товарознавство непродуктивних товарів

3.2. Шифр. ОК-13

3.3. Семестр. VI

3.4. Тип. Обов'язкова

3.5. Кількість кредитів ЕКТС. 6

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Величко Л. В., викладач-спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Задоволення освітніх інтересів особистості та розвиток таких компетенцій: поняття про товарну групу або вид товарів; коротка характеристика найкраще визначених для даного товару споживчих властивостей (призначення, надійність тощо); класифікація і асортимент окремих груп товарів; чинники, що формують якість; оцінка і градації якості; чинники, що впливають на зберігання, втрати при зберіганні і підготовці до реалізації (якщо це має значення для конкретного товару); засоби інформації про товар (маркування). Вміння працювати з нормативно-технічною документацією.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Фізика», «Біологія», «Мікробіологія», «Математика», «Хімія».

3.9. Зміст. Товарознавство як наукова дисципліна. Споживчі властивості та якість товарів. Тара і пакувальні матеріали. Стандартизація. Текстильні волокна і нитки. Тканини. Неткані матеріали. Килимові вироби. Швейні вироби. Трикотажні вироби. Штучне хутро. Взуття. Хутрянні й овчинно-шубні вироби. Господарські вироби з пластичних мас. Побутові товари зі скла. Керамічні побутові вироби. Металеві побутові товари. Будівельні товари. Меблі. Товари побутової хімії. Побутові електротовари та домашні машини. Музичні товари. Радіоелектронні товари. Фото- та кіно товари. Спортивні товари. Мисливські та рибальські товари. Шкільні, письмові, канцелярські товари та засоби оргтехніки. Галантерейні товари. Годинники. Парфумерно-косметичні товари.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. А.В. Власова Основи товарознавства непродовольчих товарів, Київ – 2006
2. І.С. Галик, Б.Д. Семак Товарознавство трикотажних виробів, Київ: „Укоопосвіта” – 2001.
3. С.І. Баранов, М.Д. Висотський, Є.І. Веденєєв довідник товарознавця непродовольчих товарів, Москва: Економіка – 1990
. М.С. Беднарчук, О.В. Шумський Товарознавство. Непродовольчі товари, Львів 2009: „Магнолія 2006”
5. Н.К. Кисляк, Т.М. Коломієць Товарознавство господарських товарів, Київ: „Книга”, 2004
6. Н.К. Зіміна, Н.О. Дзюбак Товарознавство трикотажних товарів, Київ: НТЕУ, 2002
7. М.К. Кушнір, Н.П. Тихонова Товарознавство взуттєвих товарів, Київ: „Укроопосвіта” 2004
8. Н.П. Тихонова Товарознавство галантерейних товарів, Київ: НТЕУ, 2003
9. В.І. Михайлов Товарознавство електропобутових товарів, К: ВЦ КДТЕУ, 1999
10. І.С. Полікарпов, Є.М. Стефанюк, Л.В. Пелик Килими та килимові вироби, К: 2006

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних форм і методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- мультимедійні лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (елементи рольових ігор, дослідження, індивідуальні завдання);
- самостійна робота студентів.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне/письмове опитування);
- підсумковий контроль (усний екзамен).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Товарознавство продовольчих товарів

3.2. Шифр. ОК-14

3.3. Семестр. VI

3.4. Тип. Обов'язкова

3.5. Кількість кредитів ЕКТС. 7,5

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Бевза С. С. – викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, голова циклової комісії, Величко Л. В., викладач-спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Задоволення освітніх інтересів особистості та розвиток таких компетенцій: системного підходу до пізнання харчової цінності, споживних властивостей різних груп продовольчих товарів. Визначення видів, типів, різновидів, ботанічних, товарних сортів продуктів, оцінювати їх якості, розпізнавання скритих, явних дефектів, хвороб харчових продуктів. Набуття теоретичних і практичних знань формування асортименту

продовольчих товарів. Вміння працювати з нормативно-технічною документацією. Самостійно приймати рішення що до якості товарів, узагальнювати та робити висновки.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теоретичні основи товарознавства «Хімія», «Біологія».

3.9. Зміст. Предмет і завдання товарознавства. Хімічний склад харчових продуктів. Фізичні властивості, якість та методи оцінки товарів. Асортимент, класифікація та кодування товарів. Основи зберігання товарів. Види і засоби інформації про товар. Консервування продовольчих товарів. Ідентифікація та фальсифікація харчових продуктів. Свіжі овочі. Свіжі плоди. Перероблені овочі та плоди. Гриби свіжі і перероблені. Зерно та зерно продукти. Крохмаль, цукор, мед. Кондитерські товари. Смакові товари. Молоко та молочні товари. Харчові жири. Яйця та яєчні товари. М'ясо забійних тварин, птиці та субпродуктів. Риба та рибні товари. Харчові концентрати.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. О. Г. Бровко, О.В. Булгакова, П.С. Гордієнко, В.В. Дятлов, А.А. Квасников, В.П. Козлов, О.В. Кудінова, Н.Т. Лазарева, Г.О. Ліконіна, Л.П. Ляховченко, В.Д. Малигіна, І.І. Медведева, П.В. Молоканова та ін. Товарознавство. Продовольчі товари: навчальний посібник. – К.: Кондор, 2010. – 730 с.

2. Орлова Н.Я., П.Х. Пономарьов Товарознавство продовольчих товарів. Підручник. Київ 2008. - 394 с.

3. Павлюченко Ю. П. Методи визначення фальсифікації товарів: Навчальний посібник. Київ, 2010. – 232 с.

4. Сирохман І.В. Товарознавство продовольчих товарів. – К.: Лібра, 2011. – 629 с.

5. Слепнева А.С. Товароведение плодовоовощных, зерномучных, кондитерских и вкусовых товаров. – М.: Экономика, 2009. – 561 с.

6. Стефаненко С.П., Бевза С.С. Товарознавство харчових продуктів. Вінниця, 2010. – 536 с.

7. Шепелев А.Ф., Печенежская И.А., Кожухова О.И., Туров А.С. Товароведение и экспертиза мясных, молочных и рыбных товаров. – Ростов н/Д.: Феникс, 2010. – 402 с.

8. Інтернет джерела.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних форм і методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- мультимедійні лекції (тематичні, проблемні);

- практичні заняття (дослідження, елементи рольових ігор, індивідуальні завдання);

- самостійна робота студентів.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне/письмове опитування);

- підсумковий контроль (усний екзамен).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Комерційна діяльність та етика бізнесу

3.2. Шифр. ОК-15

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. V

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 6

3.6. ПБ лектора, науковий ступінь, посада. Петрань С.В., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Вивчення дисципліни допоможе студентам краще усвідомити комерційні функції та завдання торговельних підприємств на ринку товарів та послуг, творчо та професійно підходити до вирішення господарських ситуацій щодо забезпечення ефективної роботи підприємств і задоволення попиту населення, приймати правильні рішення визначати найбільш ефективні підходи щодо постачання товарів, формування асортименту, активізації продажу товарів, підвищення ефективності комерційної діяльності роздрібних та оптових підприємств. Саме у цьому і полягає одна із основних якостей комерційного працівника – здатність у різних умовах вирішувати поставлені перед ним задачі. Комерсант як суб'єкт здатний вести справи, повинен: здійснювати комерційні дії, розв'язувати комерційні задачі, аналізувати та оцінювати структуру товарного ринку, динаміку споживчого попиту, кон'юнктуру ринку, можливості товаровиробників; вести ділові переговори з партнерами, переконливо аргументувати свої пропозиції та наміри; відпрацьовувати тактику, спрямовану на підвищення ефективності закупівель та продажів товарів. Знання розвитку бізнес-етики у сучасних умовах, її засад, принципів, форм, як на рівні всього бізнес-середовища, так на рівні внутрішніх проблем організації, фірми; механізмів формування корпоративної етики; вимог до стилю та манер бізнесмена. Вміння використовувати норми етикету в ділових стосунках із партнерами та конкурентами, спілкуванні, міжнародній діяльності, управлінській сфері; дотримуватись етикету ділової суперечки, культури публічного виступу, етикету ділових міжнародних стосунків бізнесменів.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. Організація і технологія торговельних процесів, основи менеджменту, основи маркетингу, мерчандайзинг, основи менеджменту.

3.9. Зміст. Поняття і суть комерційної діяльності. Товари і послуги як об'єкт комерційної діяльності. Основи функціонування оптового ринку. Організація комерційної діяльності в оптовій торгівлі. Організація оптових закупок товарів. Основи формування асортименту товарів на підприємствах оптової торгівлі та управління товарними запасами. Організація оптового продажу товарів та їх постачання у роздрібну торговельну мережу. Комерційна діяльність у роздрібній торгівлі. Форми та методи досягнення комерційного успіху. Формування асортименту товарів та вивчення попиту населення. Товаропостачання роздрібною торговельною мережею. Поняття про етику як науку. Завдання етики. Професійна етика. Етичні норми й нормативи. Сутність і зміст етики ділових відносин. Принципи етики, її зміст. Категорії

етики ділових відносин у бізнесі. Етичні принципи. Етика бізнесу, її зміст. Поняття про етикет, його форми і правила. Соціально-економічні аспекти бізнесу. Бізнес і суспільні інтереси. Бізнес і приватні інтереси. Відносини власності і бізнес. Професійна культура бізнесової діяльності. Основи ділового протоколу.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М. Організація торгівлі – Київ : Центр навчальної літератури, 2008. – 616 с.
2. Апопій В.В., Міщук І.П. Теорія та практика торговельного обслуговування – Київ : Центр навчальної літератури, 2008. – 496 с.
3. Виноградська А.М. Комерційна діяльність торговельного підприємства: Навч. посіб. – К.: Київ. нац. торг.-економ. ун-т, 2007. – 278 с.
4. Гаркавенко С.С. Маркетинг – К.: Лібра, 2008. – 310 с.
5. Дашков Л.П., Памбухчянц В.К. Коммерция и технология торговли - М.: Издательско-книготорговый центр «Маркетинг», 2001. – 596 с.
6. Криковцева Н.О., Казакова О.Б., Саркісян Л.Г. Комерційна діяльність. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.
7. Панкратов Ф.Г., Серьогіна Т.К. Комерційна справа – Інформаційновидавнича агенція «Вертекс», 2008. – 352 с.
8. Саркісян Л.Г., Казакова О.Б. Технологія торговельних процесів – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.
9. Статінова Н.П., Радченко С.Г. Етика бізнесу: Навч. посіб. – К.: Київ. нац. торг.-економ. ун-т, 2008. – 280 с.
10. Череп А.П., Андронova О.Ф. Банківські операції – Київ : Кондор, 2008. – 410 с.
11. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування–К.: Вікар, 2003.–223 с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядові, тематичні, проблемні);
- практичні заняття (презентації, дискусії, елементи рольових ігор, дослідження), індивідуальні завдання;
- самостійна робота студентів.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування);
- підсумковий контроль (усний екзамен).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Організація і технологія торговельних процесів.

3.2. Шифр. ОК-16

3.3. Семестр. II

3.4. Тип. Обов'язкова

3.5. Кількість кредитів. 4,5

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Бевза С. С., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, голова циклової комісії.

3.7 Результати навчання. Задоволення освітніх інтересів особистості та розвиток таких компетенцій: розпізнавання різних форм торгівлі, різних видів підприємств роздрібною та оптовою торгівлі за різними ознаками. Вибір найбільш ефективних форм і методів товаропостачання на підприємстві. Раціональна побудова усіх технологічних процесів в магазині. Особливості приймання товарів в магазині, на складі, залізниці. Способи викладачки товарів на торговельному обладнанні, способи розміщення торговельного обладнання. Правила продажу різних груп товарів з дотриманням високої культури обслуговування. Розподіл функціональних обов'язків робітників та матеріальна їх відповідальність.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство продовольчих товарів», «Товарознавство непродовольчих товарів», «Комерційна діяльність».

3.9. Зміст. Організація і технологія торговельних процесів у роздрібній торгівлі. Роздрібна торговельна мережа. Улаштування роздрібною торговельною мережі. Організація торговельно-технологічного процесу на роздрібних підприємствах. Організація і технологія торговельних процесів на підприємствах оптової торгівлі. Товарні склади оптових підприємств, їх улаштування. Технологія складських операцій. Організація та технологія тарних операцій.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Про захист прав споживачів: Закон України // Відомості Верховної Ради України-1994-№ 1*.
2. Про охорону праці: Закон України // Голос України - 1992 - 24 листопада.
3. Про застосування електронних контрольно-касових апаратів і товарнокасових книг при розрахунках зі споживачами у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України // Голос України - 1996 - 25 червня *
4. Про приватизацію майна державних підприємств: Закон України // Голос України - 1997 - 20 березня.
5. Алопій В.В., Ребіцький В.М. Організація торгівлі. – К: Либідь, 2012, 834 с.
6. Задорожний В.К., Черепанов С.Ю., Волосенко А.А. Організація праці робітників у оптовій торгівлі - К.: Техніка, 2009, 305 с.
7. Мазараки А.А., Голошубова Н.А. Складское хозяйство торговли: Справ. Пособие -К.: Техника, 2008, 450 с.
8. Ребіцький В.М., Антонюк Я.М. Технологія і обладнання підприємств торгівлі. -К.: Либідь, 2011, 403 с.
9. Правила продажу продовольчих товарів: Затв. Наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 8 червня 1996 р. № 369 // Бізнес - 1996 - № 29 (184).
10. Правила роботи дрібно-роздрібною торговельною мережі. Затв. Наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 8 червня 1996 р. № 369 // Бізнес - 1996 - № 29 (184).

11. Збірник законодавчих та нормативних документів, регламентуючих діяльність підприємств внутрішньої торгівлі всіх форм власності. Випуск 1. К.: зовнішторгвидав України, 1997.

12. Апопій В.В., Мішук І.П., Рудницький СІ. Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: Навчальний посібник // - К.: Центр навчальної літератури, 2011 - 459 с.

13. Апопій В.В., Мішук І.П., Ребицький В.М. та ін. Організація торгівлі: Підручник; 2-ге вид., перероб. Та допов./ - К.: Центр навчальної літератури, 2011.-616 с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних форм і методів викладання з використанням інноваційних технологій: - мультимедійні лекції (тематичні, проблемні); - практичні заняття (дослідження, елементи рольових ігор, індивідуальні завдання); - самостійна робота студентів.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне опитування);

- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Обладнання підприємств торгівлі

3.2. Шифр. ОК-17

3.3. Тип . Обов'язкова

3.4. Семестр. III

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ШБ лектора, науковий ступінь, посада. Величко Л. В., викладач-спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Ознайомлення з основними конструктивними системами будівель торговельних підприємств, торговельними меблями, інвентарем і тарою; частинами механічного, торговельного, теплового та холодильного устаткування, що забезпечує діяльність підприємств торгівлі, вивчення основ раціональної експлуатації обладнання.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство непродовольчих товарів», «Товарознавство продовольчих товарів», «Мікробіологія», «Комерційна діяльність», «Організація і технологія торговельних процесів».

3.9. Зміст. Науково-технічний прогрес у торгівлі. Меблі й інвентар для торговельних підприємств. Ваговимірювальне обладнання. Електронні контрольні-касові апарати. Холодильне обладнання. Торговельні автомати. Підіймально-транспортне обладнання.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Бойко М.М. Експлуатація холодильного та торговельного обладнання. - Харків : «Компанія СМІТ», 2001. - 512с.

2. Гуляев В.А., Иваненко В.П., Исаев Н.И. и др. Оборудование предприятий торговли и общественного питания. Полный курс: Учебник. / Под ред. проф. В.А. Гуляева/ - М.: ИНФРА, 2002.- 622 с.

3. Дейниченко Г.В., Єфімова В.О., Постнов Г.М. Обладнання підприємств харчування: Довідник. В 3-х ч.– Харків: ДП Редакція «Мир Техники и Технологий», 2005. – 365 с.
4. Новак С.О. Робота на електронних контрольно-касових апаратів різних типів. -К.: «Вікторія», 2003. - 159с.
5. Ребіцький В.М. Технологія і обладнання підприємств торгівлі. - К.: «Лебідь»,1996 . – 256 с.
6. Чревко О.І., Новікова О.В., Потапов В.О. Обладнання підприємств сфери торгівлі: навч. посібник. – К.: Ліра-К, 2010. - 648 с.
7. Шаповал С.В. Устаткування закладів ресторанного господарства. Механічне устаткування / С.В. Шаповал, І.І. Тарасенко, О.П. Шинкаренко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 68 с.

3.11. Методи навчання:

- лекції;
- практичні заняття;
- семінарські заняття.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка знань, завдань самостійної роботи);
- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

Назва. Біржова діяльність

3.2. Шифр. ОК-18

3.3. Тип . Обов'язкова

3.4. Семестр. V

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ШБ лектора, науковий ступінь, посада. Петрань С.В. викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Ознайомлення з історією розвитку організованого гуртового ринку, функціонуванням міжнародного товарно-біржового ринку, основами біржової справи та її ринкове призначення, становленням біржового ринку України та принципами його розвитку, організаційною структурою біржи, правилами проведення біржових торгів, особливостями функціонування фондового ринку у системі біржової торгівлі.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство непродовольчих товарів», «Товарознавство продовольчих товарів», «Комерційна діяльність», «Організація і технологія торговельних процесів», «Основи маркетингу», «Політекономія», «Бухгалтерський облік».

3.9. Зміст. Організований ринок. Ярмарка, Аукціон. Міжнародні товарні аукціони. Гуртово-продовольчий ринок. Товарно-біржовий ринок. Світова біржова торгівля. Електронні торги. Міжнародна біржа. Біржа, Біржові торги. Біржовий товар. Хеджування. біржовий контракт, Біржовий стандарт.

Біржовий ринок України. Регулювання біржового ринку. Регламент бірж. Біржовий процес. Біржові торги. Біржова зала. Біржові жести. Біржові жаргони. Біржові угоди. Форвардна угода. Товарний арбітраж. Ціна біржової угоди. Контрактні ціни. Біржове котирування цін. Котирувальна ціна. Моніторинг біржового ринку. Біржове посередництво. Дилер. Маклер. Брокерська фірма. Фондовий ринок. Фондова біржа. Інвестори. Цінний папір. Пайові і приватизаційні цінні папери. Облігації. Вексель. Акція. Сертифікат. Національна валютна система. Світова валютна система. Світовий грошовий товар. Валютний ринок. Ф'ючерсні валютні операції. Ф'ючерсна торгівля. Ф'ючерсна біржа. Біржовий спекулянт.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. (роз. VI, гл. 30, п.4, стаття 281).
2. Про товарну біржу: Закон України від 23.12.2010 р., зі зм. та допов.
3. Про цінні папери та фондову біржу: Закон України від 22.04.2011 р., зі зм. та допов.
4. Беднарук М.С., Полікарпов І.С., Біржові товари: Підручник. – Львів: «Магнолія 2006», - 2014. – 365с.
5. Біржова діяльність: навч. посібник / Н.А.Хрущ, П.Г.Їжевський – Київ: Кондор-Видавництво, 2017 – 347 с.
6. Дудяк Р.П., Бугіль С.Я., Організація біржової діяльності: основи теорії і практикум: Навчальний посібник. 2-ге видання, доповнене. – Львів: «Магнолія 2006», - 2014. – 360с.
7. Солодкий М.О., Біржовий ринок: - К.: Джерела М, 2010 -336с.
8. Чесноков В.Л., Біржові операції: Навчальний посібник. – Центр учбової літератури, 2015. – 192с.
9. Бевз О.П., Скотнікова М .М., Кушнір Т.Б. Економіко-організаційні основи біржової торгівлі: Навчальний посібник. – К.: Київ. нац. торг.-економ. університет, 2015. – 215 с.

3.11. Методи навчання:

- лекції;
- практичні заняття;
- семінарські заняття.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка знань, завдань самостійної роботи);
- підсумковий контроль (екзамен).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Основи маркетингу

3.2. Шифр. ОК-19

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. IV

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Солоненко Л. М., викладач-спеціаліст I категорії.

3.7. Результати навчання. Формування сучасної системи поглядів, спеціальних знань та вмінь у сфері маркетингу; набуття практичних навичок маркетингової діяльності, що сприятимуть використанню методології та інструментарію маркетингу в майбутній діяльності для ефективного досягнення стратегічних та оперативних цілей підприємства.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. Організація і технологія торговельних процесів, основи менеджменту, комерційна діяльність, мерчандайзинг, основи торговельного підприємництва.

3.9. Зміст. Концепція маркетингу. Види маркетингу залежно від стану ринку, співвідношення попиту та пропозиції галузі, суб'єктів господарювання. Цілі маркетингової діяльності. Структура системи маркетингу. Контрольовані та неконтрольовані елементи макро- та мікросередовища підприємства. Оцінка кон'юнктури ринку. Отримання та аналіз маркетингової інформації. Маркетингові інформаційні системи. Маркетингові дослідження. Моделювання поведінки споживача. Оцінка місткості ринку. Сегментація ринків. Пошук нових та вибір цільових сегментів ринку. Класифікація товарів. Використання марок, упаковки, сервісних послуг у формування товарної політики. Створення та впровадження на ринок нових товарів. Аналіз показників конкурент спроможності товарів. Концепція життєвого циклу товару. Ціноутворення на різних типах ринків. Розробка цінової політики підприємства. Система товароруху. Чинники, що впливають на структуру каналів збуту. Методи збуту товарів. Види посередників. Реклама, пропаганда, стимулювання збуту, персональний продаж як складові елементи комплексу маркетингових комунікацій. Етапи здійснення рекламної діяльності. Розробка комунікаційної програми. Ефективність комунікаційних заходів. Аналіз конкурентоспроможності підприємства. Стратегічне та оперативне планування маркетингу. Організація та контроль маркетингу підприємства.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Бородкіна Н.О. Маркетинг: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2007. – 362 с.
2. Бутенко Н.В. Маркетинг: Підручник. – К.: Атіка, 2008. – 300 с.
3. Петруня Ю.Є. Маркетинг: навч. Посіб. – К.: Знання, 2007. – 325 с.
4. Примак Т.О. Маркетинг: Навч. Посіб. – К.: МАУП, 2007. – 228 с.: іл. – Бібліогр.:с. 223 – 224.
5. Павленко А.Ф., Войчак А.В. Маркетинг: Підручник. — К.: КНЕУ, 2008.- 246 с.
6. Корж В.М. Маркетинг: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 344 с.

7. Щербань В.М. Маркетинг: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2008. – 208 с.
8. Мостенська Т.Л. Основи маркетингу: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2008. – 206 с.
9. Гаркавенко С.С. Маркетинг: Підручник. —7—ме вид. - Київ: Лібра, 2010. – 720 с.
10. В.Л.Корієв, М.Х.Корецький, О.І.Даций Маркетингова цінова політика: Навчальний посібник. – К.:Центр учбової літератури, 2007 – 200 с.
11. Парсяк В.Н., Рогов В.К. Маркетингові дослідження: Навчальний посібник. - Херсон: Олді-плюс, 2009. – 200 с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядові, тематичні, проблемні);
- практичні заняття (презентації, дискусії, елементи рольових ігор, дослідження), індивідуальні завдання;
- самостійна робота студентів

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування);
- підсумковий контроль (усний екзамен).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Основи менеджменту

3.2. Шифр. ОК-20

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. VI

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Солоненко Л. М., викладач-спеціаліст I категорії, Трубляк Г. М., викладач-спеціаліст I категорії.

3.7. Результати навчання. Задоволення освітніх інтересів особистості та розвиток таких компетенцій: засвоєння основних теоретичних та методологічних проблем управління підприємствами з урахуванням особливостей діяльності підприємств товарознавства та комерційної діяльності; організації і технології торговельних процесів на основі функціонального та процесного підходів; формування системи менеджменту підприємств торгівлі з урахуванням визначальної ролі управління персоналом у досягненні високої якості послуг та конкурентоспроможності торговельного підприємства на ринку.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Організація і технологія торговельних процесів», «Основи маркетингу», «Комерційна діяльність», «Основи мерчандайзингу», «Основи торговельного підприємництва».

3.9. Зміст. Цілі спільної діяльності, суб'єкт і об'єкт управління, управлінські відносини. Розвиток теорії і практики менеджменту. Сучасні парадигми. Рівні та сфери менеджменту. Ознаки і загальні риси організації, їх різновиди. Закони організації, організаційні процеси. Організація як відкрита система.

Внутрішнє та зовнішнє середовище організації, етапи життєвого циклу. Принципи і функції менеджменту. Функції просування товарів. Процес стратегічного планування. Мотивація і основні її компоненти. Змістові та процесуальні теорії мотивації. Сутність. Елементи і процес управлінського контролю, його різновиди. Етапи регулювання: зворотний зв'язок, оцінка виконання рішень, коригування рішень. Елементи організації: обов'язки, повноваження, відповідальність. Делегування діяльності. Побудова організації, організаційне проектування. Елементи організаційних структур. Класифікація організаційних структур управління. Принципи та процеси побудови структур управління. Технологія менеджменту. Система методів: адміністративні, економічні, соціально-психологічні. Сутність і складові процесу управління. Класифікація управлінських рішень, вимоги до їх якості. Етапи процесу вироблення рішень; фактори, що впливають на процес прийняття рішень. Методи та моделі приймання рішень. Інформаційне забезпечення управління. Види комунікацій, організація комунікаційного процесу. Керівництво і організація, форми влади та впливу. Теорія лідерства. Формальне та неформальне лідерство. Стили управління. Конфліктні ситуації. Модель і стадії розвитку конфлікту. Управлінський вплив на конфлікт.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Гірняк О. М., Лазановський П. П. Менеджмент: Підручник. – Львів: «Магнолія 2006», 2008. – 352.
2. Гірняк О. М., Лазановський П. П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум: Навч. посібник. – К.: «Магнолія плюс», Львів: «Новий світ - 2000», 2003. – 336 с.
3. Менеджмент. Опорний конспект лекцій. Укладачі: Сичова Н. В., Белова О. І., Гайдай Ю. В., Ракша Н. В. – КНТЕУ, 2008. – 92 с.
4. Мескон М. Х., Альберт М., Хедуори Ф. Основы менеджмента – М.: Дело, 1997. – 704 с.
5. Охріменко А. Г. Основы менеджменту: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 130 с.
6. Тарнавська Н. П., Пушкар Р. М. Менеджмент: теорія та практика: Підручник. – Тернопіль: Карт-бланш, 1997. – 456 с.
7. Хміль Ф. І. Основы менеджменту: Підручник. – К.: Академвидав, 2007. – 576 с.
8. Шегда А. В. Менеджмент: Підручник. – К.: Знання, 2004. – 687 с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядові, тематичні, проблемні);
- практичні заняття (презентації, дискусії, елементи рольових ігор, дослідження), індивідуальні завдання;
- самостійна робота студентів.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування);
- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Економіка торгівлі

3.2. Шифр. ОК-21

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. IV

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Лозовська Н.І., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Набуття фахівцями теоретичних знань та опанування практичних навичок з розробкою та реалізацією стратегії та тактики діяльності торговельного підприємства за сучасних умов господарювання, управління економічними процесами та результатами його діяльності. Формування сучасного економічного мислення в діяльності підприємств торгівлі

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство», «Бухгалтерський облік», «Комерційна діяльність»

3.9. Зміст. Торгівля в період розбудови ринкової економіки. Підприємство в сучасній системі господарювання. Економічна робота. Споживчий ринок товарів і послуг. Роздрібний товарооборот. Товарооборот торговельного підприємства. Мотивація і оплата праці. Основні фонди (засоби) підприємства торгівлі. Оборотні засоби підприємства. Товарні запаси. Витрати торговельного підприємства. Ціни та ціноутворення. Доходи торговельного підприємства. Прибуток торговельного підприємства. Ефективність діяльності підприємства. Ресурси підприємства. Економічна безпека торговельного підприємства.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Семернікова І. О. Економіка підприємства: Навчальний посібник, - Херсон, 2010 р. – 306 с.

2. Вініковецька Ж.С., Степанова Г.С. Економіка торговельного підприємства: Навчальний посібник. – К.: 2005. – 274 с.

3. Опорний конспект лекцій зі спецкурсу „Економіка торговельного підприємства”. – К.: КНТЕУ, 2014 – 171 с.

4. Яковлев Ю.П., Економіка торгівлі: Навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2006 – 376 с

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядова/тематична/проблемна/із запланованими помилками);
- семінарські/практичні (тренінг/презентація/дискусія/комунікативний метод/модерація/моделювання ситуацій/мозкова атака/тренажерні завдання/метод кейс-стаді/робота в малих групах).

3.12. Методи оцінювання:

- поточний (тестування, усне/письмове опитування; розрахунковографічної роботи, завдання та ін.);
- підсумковий контроль (усний екзамен).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Основи торговельного підприємництва

3.2. Шифр. ОК-22

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. IV

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Солоненко Л. М., викладач-спеціаліст I категорії.

3.7. Результати навчання. В існуючих умовах господарювання місія суб'єкта підприємницької діяльності полягає у виробництві продукції, виконанні робіт або наданні послуг для задоволення потреб ринку та отримання максимально можливого позитивного фінансового результату.

Таку високоефективну підприємницьку діяльність можуть започаткувати, здійснювати та розвивати тільки професійно компетентних в питаннях підприємництва кадри господарюючих суб'єктів всіх рівнів, які здатні реалізувати у своїй діяльності вимоги ринкових відносин, менеджменту і бізнесу, шукати і знаходити нові шляхи підвищення ефективності підприємницької діяльності.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Організація і технологія торговельних процесів», «Основи менеджменту», «Комерційна діяльність та етика бізнесу».

3.9. Зміст. Суспільна роль і економічна основа підприємництва. Правові основи та чинники розвитку підприємництва в Україні. Основні професії в підприємницьких структурах. Створення власної справи. Планування підприємницької діяльності. Забезпечення функціонування підприємств торговельного підприємництва. Аналіз діяльності підприємництва. Ризик і ст. рахування в торговельному підприємстві. Державне регулювання торговельного підприємництва. Комерційна діяльність підприємницьких структур

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Варналій З.С. Актуальні проблеми фінансів малого підприємництва України // Фінанси України. — 2006. — 350с.

2. Виноградська А.М. Основи підприємництва: Навч. посіб. — К.: Київ. нац. торг.-екон. Ун-т, 2007. — 382 с. стр. 339-346.

3. Шваб Л.І. Основи підприємництва.: Навч. посібник.: 2-ге вид. — К.: Каравела; 2007. — 368 с.

4. Кісельов А.П. Основи бізнесу: Підручник. — К.: Вища шк., 2007. — 191 с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядові, тематичні, проблемні);

- практичні заняття (презентації, дискусії, елементи рольових ігор, дослідження), індивідуальні завдання;

- самостійна робота студентів.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування);
- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Бухгалтерський облік

3.2. Шифр. ОК-23

3.3. Тип. Обовязкова

3.4. Семестр. IV

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Тичук Т.О., викладач-спеціаліст II категорії.

3.7. Результати навчання. Теоретична та практична підготовка для формування знань теорії та практики ведення обліку на підприємствах торгівлі.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Економіка підприємства», «Комерційна діяльність».

3.9. Зміст. Документація господарських операцій. Регістри бухгалтерського обліку. Облік грошових коштів, розрахунків та кредитів банку. Облік на торговельних підприємствах. Облік розрахунків з оплати праці. Облік капіталів. Облік основних засобів, малоцінних, швидкозношуваних предметів. Облік витрат на збут та фінансових результатів торговельної діяльності. Бухгалтерська та фінансова звітність.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Бухгалтерський облік в торгівлі: Підручник/ За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця та доц. Н.М. Малюги. - Житомир: ПП "Рута", 2012 р. – 576 с.

2. Облік на підприємствах торгівлі та ресторанного господарства: Навчальний посібник./ За заг. ред. Л.В. Нападовської – К.: КНТЕУ, 2012. – 378 с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематична; проблемна); - практичні заняття;
- семінарські заняття.

3.12. Методи оцінювання: - поточний контроль (опитування, розв'язання ситуаційних завдань, вирішення тестових питань, написання контрольних робіт); - підсумковий контроль (екзамен).

3.13. Мова викладання. Українська

3.1. Назва. Логістика

3.2. Шифр. ОК-24

3.3. Тип. Обов'язкова

3.4. Семестр. VI

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Петрань С.В., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Опанування методів оптимізації закупівлі товарів, управління запасами, транспортування та складування товарів, моделювання логістичних систем, теоретичних знань з питань стратегії та тактики логістики, розроблення пропозицій щодо вдосконалення логістичних систем і механізму їх функціонування, набуття навичок оцінювання економічної ефективності та наслідків здійснення логістичних рішень.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. Обладнання підприємств торгівлі. Комерційна діяльність. Основи маркетингу. Товарознавство. Економіка торгівлі.

3.9. Зміст. Основні поняття та визначення логістики, концептуальні основи логістики. Методи планування і управління виробничими та економічними системами. Методи моделювання логістичних систем. Функціональний логістичний менеджмент, зв'язок логістики з основними фундаментальними сферами бізнесу. Управління запасами. Транспортна логістика. Складська логістика. Підтримка логістичного менеджменту. Інформаційне забезпечення логістичного процесу.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Горбенко О.В. Логістика: навч. посіб. – К.: Знання, 2014. – 315с.
2. Дудар Т.Г., Волошин Р.В., Основи логістики. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 176с.
3. Даниленко А. С., Варченко О. М., Шубравська О. В. та ін. Логістика: теорія і практика : Навч. посібник. – К.: «Хай-Тек Прес», 2010. – 408 с.
4. Кислий В.М. Логістика:Теорія та практика. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 360 с.
5. Криковський С.А., Чухрай Н.І. Логістика: компендіум і практикум. Навч. посібник. – К.: Кондор, 2015. – 340 с.

3.11. Методи навчання:

- тематичні та проблемні лекції,
- практичні та семінарські заняття з використанням ситуаційних та творчих завдань, сучасних інформаційних технологій.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне опитування, тестування, перевірка ситуаційних завдань, контрольна робота);
- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.Вибіркові компоненти ОП

Вибірковий блок 1 (Дисципліни циклу загальної підготовки)

3.1. Назва. Фізичне виховання

3.2. Шифр. ВБ 1

3.3. Тип. Вибіркова

3.4. Семестр. V

3.5. Кількість кредитів. ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Кривенко О.Л., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, керівник фіз. виховання; Гаращук С.К., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Задоволення освітніх інтересів особистості та розвиток таких компетенцій: опанування необхідного обсягу знань, умінь та навичок, використання засобів фізичної культури і спорту для підтримки та зміцнення здоров'я у цей час та в майбутній трудовій діяльності.

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Фізична культура». 3.9.

Зміст. Містить теоретичний та практичний розділи. Теоретичний розділ: зміст, організація та методика індивідуальних тренувань; способи самоконтролю за станом здоров'я; розвиток фізичних якостей, профілактика травматизму. Класифікація фізичних вправ. Практичні заняття спрямовано на вирішення конкретних завдань з фізичного виховання студентів з допомогою використання програмних видів спорту: легка атлетика, спортивні ігри (волейбол, баскетбол, футбол, настільний теніс, бадмінтон), плавання, гімнастика. Особиста гігієна, гігієнічні норми та вимоги до місць занять. Правила запобігання фізичної перевтоми, перетренування, перенапруги. Формування вміння застосування фізичні вправи з метою активного удосконалення індивідуальних та професійних якостей.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Присяжнюк С.І. «Фізичне виховання»: Навч. посібник.-К.: Центр навчальної літератури, 2008-504 с.

3.11. Методи навчання. Практичні заняття за спрямуванням.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування,);
- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

Вибірковий блок 2 (Дисципліни циклу професійної підготовки)

3.1. Назва. Теоретичні основи товарознавства

3.2. Шифр. ВБ 3.1

3.3. Тип. Вибіркова

3.4. Семестр. VI

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Величко Л. В., викладач-спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Задоволення освітніх інтересів особистості та розвиток таких компетенцій: формування і використання теоретичних знань, практичних умінь оцінювання якості продуктів тваринного і рослинного походження в галузі торгівлі для раціональної організації санітарного режиму підприємства, профілактики харчових та професійних захворювань, запобігання мікробіологічному псуванню харчових продуктів та сировини. Формування знань про об'єкт і предмет товарознавства, історія розвитку

товарознавства та його роль у забезпеченні потреб людини, сутність основних категорій товарознавства; визначення споживної цінності продуктів та їх хімічного складу, чинників, що впливають на збереженість товарів; визначення харчової цінності продуктів, методи дослідження та оцінки якості товарів; оптимальні режими зберігання окремих груп товарів, які запобігають виникненню втрат якості і кількості товарів під час товароруку; основи консервування харчових продуктів, сутність окремих методів консервування; методи кодування товарів та вимоги до маркування; наукові підходи до формування торговельного асортименту товарів

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Фізика», «Хімія».

3.9. Зміст. Основи мікробіології та харчової гігієни; розповсюдження мікроорганізмів у природі; морфологія та фізіологія мікроорганізмів Мікробіологія харчових продуктів; основи санітарії та гігієни; харчові інфекції та отруєння; гельмінтози, їх профілактика.

Товарознавство, як наукова дисципліна. Харчова цінність продуктів та їх споживні властивості, вивчення теоретичних основ формування потреб і споживання продуктів. Якість продуктів та методи дослідження їх якості. Системи товаропросування: основи зберігання, транспортування та реалізації, основи консервування харчових продуктів. Класифікація і кодування споживчих товарів. Ідентифікація та фальсифікація продовольчих товарів.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Теоретичні основи товарознавства / Ю.Т. Жук, В.А. Жук, В.В. Гаврилишин та ін. – Львів : Компакт ЛВ, 2009. – 480 с. 56
2. Орлова Н.Я. Теоретичні основи товарознавства. Продовольчі товари. Опорний конспект лекцій. / Н.Я. Орлова. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 57 с.
3. Орлова Н.Я. Теоретичні основи товарознавства. Продовольчі товари. Практикум / Н.Я. Орлова. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 145 с

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних форм і методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- мультимедійні лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (дослідження, елементи рольових ігор, індивідуальні завдання);
- самостійна робота студентів.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне/письмове опитування);
- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

3.1. Назва. Інформаційні системи та технології в торгівлі

3.2 Шифр. ВБ 4.1

3.3. Тип. Вибіркова

3.4. Семестр. VI

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПІБ лектора, науковий ступінь, посада. Петрань С.В., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, Солоненко Л.М., викладач-спеціаліст 1 катенгорії.

3.7. Результати навчання. Ознайомлення з апаратним і програмним забезпеченням інформаційних технологій в торгівлі; розгляд складу технічного і програмного забезпечення торговельної організації, застосування систем управління базами даних у сфері торгівлі; ознайомлення з основами побудови і функціонування локальних і глобальних комп'ютерних мереж, захисту інформації в комп'ютерних мережах, з основами побудови автоматизованих систем управління підприємством у сфері торгівлі.

3.8. Обовязкові попередні навчальні дисципліни. Знання індивідуальних блоків «Інформатика та комп'ютерна техніка»

3.9. Зміст. Теоретичні основи інформації. Структура інформаційних систем. Комп'ютерні мережі та Інтернет. Організація програмного забезпечення комп'ютера. Операційні системи. Сервісне програмне забезпечення. Прикладне програмне забезпечення. Текстові та графічні редактори. Табличні процесори. Системи управління базами даних. Експертні і навчальні системи. Основні напрями розвитку інформаційних технологій у торгівлі. Апаратне і програмне забезпечення інформаційних технологій у торгівлі. Засоби комунікації і зв'язку. Засоби оргтехніки у сфері торгівлі. Інформаційні технології на базі Microsoft Office . Бази даних, системи управління базами даних. Інформаційно-пошукові системи для торговельних організацій. Використання засобів мультимедіа у практиці бізнесу. Основи глобальних комп'ютерних мереж. Локальні обчислювальні мережі і системи зв'язку в торгівлі. Захист інформації в комп'ютерних мережах підприємств сфери торгівлі. Інформаційні технології електронної комерції в торгівлі. Стратегія розробки і впровадження інформаційних систем у торгівлі. Інформаційні системи менеджменту. Пакети управління торговельними фірмами. Автоматизовані системи бронювання і резервування в торгівлі. Системи автоматизації управління бізнесом.

3.10. Рекомендовані джерела:

1.Береза А.М. Основи створення інформаційних систем: навч. Посібник. 3 видання, перероблене і доповнене. – К. КНТЕУ, 2011

2. Скопень М.М. Комп'ютерні інформаційні технології в торгівлі: навч. посіб. – К.: Кондор, 2010

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних та не традиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції(тематичні, проблемн, лекції дискусії);

- практичні заняття (дискусії, робота в малих групах, моделювання ситуацій)

3.12. Методи оцінювання:

поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка контролдьних робіт);

- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська

3.1. Назва. Екологія та безпека харчових продуктів

3.2. Шифр. ВБ 4.2

3.3. Тип. Вибіркова

3.4. Семестр. VI

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 3

3.6. ПБ лектора, науковий ступінь, посада. Кавун Ж.А., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії.

3.7. Результати навчання. Задоволення освітніх інтересів особистості та розвиток таких компетенцій: Формування світоглядних знань про основні тенденції взаємодії суспільства і природи на сучасному етапі, взаємозалежність економіки й екології; розвиток системи інтелектуальних та практичних умінь і навичок, емоційних переживань стосовно вивчення, оцінювання та збереження природи рідного краю та власного здоров'я

3.8. Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Біологія».

3.9. Зміст. Теоретичні та практичні аспекти екології. екологічні фактори та їх взаємодія. Основні екологічні закони. Охорона та раціональне використання поверхневих і підземних вод, здійснення контролю за їх станом. Охорона та раціональне використання атмосферного повітря, здійснення контролю за її станом. Радіологія. Екологія людини. Енергетика та екологія. Екологічні аспекти природокористування. Механізм виникнення економічних втрат від нераціонального природокористування. Екологія продуктів харчування та її значення для здоров'я людини; екологічні аспекти виробництва непродовольчих товарів. Утилізація твердих відходів від виробництва товарів народного споживання. Сучасні екологічні проблеми в Україні.

3.10. Рекомендовані джерела:

1. Білявський Г.О. Основи екології: Підручник/ Г.О.Білявський, Р.С.Фурдуй, І.Ю. Костіков. – 3-тє вид.- К.: Либідь, 2006.-408 с.

2. Васюкова Г.Т.; Ярошева О.І. Екологія. Підручник.-К.: Кондор, 2009.-524с.

3. Запольський А.К., Салюк А.І. Основи екології: Підручник/ За ред. К.М. Ситника. - К.: Вища шк., 2001.-358 с.: іл.

4. Шкарупа В.Ф. Основи екології та безпеки товарів народного споживання.: Підруч. – К.: КНТЕУ, 2002.- 315 с.

3.11. Методи навчання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій:

- лекції(оглядові, тематичні, проблемні);

- практичні заняття.

3.12. Методи оцінювання:

- поточний контроль(тестування, усне та письмове опитування);

- підсумковий контроль (залік).

3.13. Мова навчання. Українська.

Загальний обсяг вибіркового компонента

ПРАКТИКА

3.1. Назва. Навчальна практика

3.2. Шифр. ОК-25

3.3. Тип. Вибіркова

3.4. Семестр. IV, V

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 6

3.6. ПБ лектора, науковий ступінь, посада. Трубляк Г.М., майстер виробничого навчання.

Цілі і завдання: ознайомлення студентів II-III курсу зі змістом їх майбутньої професії; особливостями практичної діяльності різних типів роздрібних торговельних підприємств, з характером та особливостями практичних навичок роботи продавців, продавців-консультантів, касирів-операціоністів. Навчальна практика включає практичні заняття на торговельних підприємствах. Базами проведення практичних занять являються торговельні підприємства. Термін проходження практики: IV семестр – 2 тижні; V семестр – 2 тижні.

3.1. Назва. Технологічна практика

3.2. Шифр. ОК-26

3.3. Тип. Вибіркова

3.4. Семестр. VI

3.5. Кількість кредитів ЄКТС. 9

3.6. ПБ лектора, науковий ступінь, посада. Петрань С.В., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, Бевза С.С., викладач-методист, спеціаліст вищої категорії, Величко Л.В. викладач-спеціаліст вищої категорії.

Виробнича (технологічна) практика.

Цілі і завдання: оволодіння студентами сучасними методами, формами організації їх майбутньої професії. Формування у них на базі одержаних знань в коледжі професійних умінь та навичок для прийняття самостійних рішень під час виконання конкретної роботи на посадах завідуючим відділом, товарознавця, систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Термін проходження практики: VI семестр – 6 тижнів.